

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdičky a soudkyň JUDr. Milady Tomkové a JUDr. Kateřiny Šimáčkové v právní věci žalobců: **a) Ing. R. S., b) Mgr. P. S.**, zastoupených Mgr. Pavlem Drumevem, advokátem, se sídlem Palackého 15, Praha 1, proti žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**, odbor územního a stavebního řízení, se sídlem Zborovská 11, Praha 5, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 3. 2007, č. j. 27247/2007/KUSK, sp. zn. SZ 154638/2006/KUSK ÚSR/Vo, za účasti osoby zúčastněné na řízení: Ing. A. A., zastoupeného JUDr. Martinem Kopeckým, CSc., advokátem, se sídlem Revoluční 24, Praha 1, v řízení o kasační stížnosti osoby zúčastněné na řízení proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 22. 4. 2008, č. j. 11 Ca 92/2007 - 80, a opravného usnesení ze dne 20. 5. 2008, č. j. 11 Ca 92/2007 - 88,

takto:

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**
- III.** Osoba zúčastněná na řízení **je povinna** zaplatit žalobcům a) a b) na nákladech řízení o kasační stížnosti celkem 4752 Kč, a to ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku, na účet jejich zástupce, advokáta Mgr. Pavla Drumeva.

Odůvodnění:

Osoba zúčastněná na řízení podala kasační stížnost proti shora označenému rozsudku Městského soudu v Praze (dále též „městský soud“), kterým bylo zrušeno rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 3. 2007, sp. zn. SZ 154638/2006/KUSK ÚSR/Vo. Tímto rozhodnutím bylo zamítnuto odvolání žalobců a potvrzeno rozhodnutí stavebního úřadu v Říčanech ze dne 21. 3. 2005, č. j. Výst. 3173/43248/2004/Ma, kterým byla povolena stavba novostavby rodinného domu na pozemcích parc. č. 714/9, parc. č. 717/3, parc. č. 717/6 v katastrálním území a obci Říčany. (Žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno poté, kdy rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 14. 9. 2006, sp. zn. 11 Ca 241/2005, bylo zrušeno předchozí rozhodnutí o odvolání v téže věci). Soud současně rozhodl o nákladech řízení tak, že žalovaného zavázal uhradit náhradu nákladů řízení ve výši 15 066 Kč k rukám právního zástupce žalobců.

Ze správního spisu v daném případě vyplývá, že správní orgán se v řízení zabýval zejména tím, zda se v místě, kde má být stavba umístěna, jedná o zvlášť stísněné územní podmínky. Činil tak zejména v reakci na odvolací námitku, že stavební úřad povolil umístění nové stavby od stávajících domů ve vzdálenosti menší než je jako minimální přípustná stanovena právními předpisy - předchozího ustanovení § 8 odst. 1, a zejm. 2 vyhlášky č. 137/1998 Sb., o obecných požadavcích na výstavbu (§ 190 odst. 3 zákona č. 183/2006 Sb., stavebního zákona), resp. i nového ustanovení o odstupech v § 25 odst. 1, 2 vyhlášky č. 501/2006 Sb. (§ 8 odst. 2 vyhlášky č. 137/1998 Sb. v kontextu s § 190 odst. 3 zákona č. 183/2006 Sb., stavebního zákona: „*Vytvářejí-li rodinné domy mezi sebou volný prostor, vzdálenost mezi nimi nesmí být menší než 7 m. Vzdálenost rodinných domů od společných hranic pozemků nesmí být menší než 2 m. Ve zvlášť stísněných územních podmínkách může být vzdálenost mezi rodinnými domy snížena až na 4 m, pokud v žádné z protilehlých částí stěn nejsou okna obytných místností; v takovém případě se nemusí uplatnit požadavek na odstup od společných hranic pozemků.*“) Pro posouzení zvolil lokalitu rodinných domů, ve které se nachází dotčený pozemek a na podkladě katastrální mapy zjišťoval, jaké jsou vzdálenosti mezi jednotlivými rodinnými domy. V odůvodnění svého rozhodnutí pak vyjmenoval případy, kdy dle jeho mínění odstupové vzdálenosti mezi stavbami dodrženy nebyly, když uvedené domy lokalizoval, uvedl vzdálenost od předmětné umístěvané stavby a velikost vzájemného odstupe mezi stavbami. Takto vymezil 15 případů, kdy k nedodržení odstupových vzdáleností mělo dojít a uvedl, že z uvedených údajů si učinil úsudek, že v předmětné lokalitě města Říčany vlivem již provedené výstavby rodinných domů došlo ke vzniku zvlášť stísněných územních podmínek. Zejména z těchto důvodů žalovaný odvolání žalobců zamítl a napadené rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil. Proti tomuto rozhodnutí podali účastníci řízení - vlastníci sousedního pozemku žalobu.

Městský soud vyšel ve svém odůvodnění z toho, že zásadní otázkou v řízení je otázka, zda se v daném případě jedná o území se zvlášť stísněnými územními podmínkami, kdy lze snížit minimální odstupové vzdálenosti mezi stavbami, jak je stanoví vyhláška 137/1998 Sb., o obecných technických požadavcích na výstavbu. Odůvodnění rozhodnutí žalovaného v této otázce vyhodnotil městský soud jako nedostatečné. Především proto, že žádné důvody, o které žalovaný svůj názor opřel, ve skutečnosti neobsahovalo: vyjmenování případů nedodržení odstupových vzdáleností samo o sobě není úvahou o charakteru území, protože teprve po zjištění konkrétních podmínek bylo třeba uvažovat o tom, zda o stísněné územní podmínky jde a proč. Žalovaný nepostupoval komplexně. Pojem zvlášť stísněné územní podmínky není právními předpisy definován. Jde však o charakteristiku konkrétního zastavěného území, které je třeba podrobně vymezit a zdůvodnit, proč bylo posuzováno právě takto vymezené území. Jestliže žalovaný provedl vymezení posuzovaného území tak, že stanovil ulice, kterými je posuzované území vyčleněno, nelze vůbec zjistit, proč právě tento výsek zástavby byl žalovaným jako kritérium zvolen a nebyla případně posuzována jiná část dané lokality. Jedním ze základních kritérií bude to, v jaké vzdálenosti se posuzované domy, u nichž bylo nedodrženo odstupových vzdáleností zjištěno, nacházejí od předmětné umístěvané stavby, jakož i to, zda jde o domy, které se vzájemně ovlivňují např. tím, že jsou společně odděleny ulicemi a vytvářejí tak jistý ohraničený celek nebo se např. nacházejí na stejné ulici, či zda je na druhé straně např. odděluje od umístěvaného domu komunikace a pokud ano o jakou komunikaci se jedná. Rozdílně bude nahlíženo na situace, kdy by se v jednom případě jednalo o sousedící domy na téže ulici resp. v rámci jednoho území odděleného od ostatních komunikací a v druhém případě o stavby v lokalitě oddělené např. širokou a dopravně zatíženou komunikací. Dalším podstatným kritériem, které rozhodnutí opomíjí, shledal městský soud okolnost, zda vedle zjištěných domů s nedostatečnými odstupovými vzdálenostmi, se v daném území nachází rovněž domy, mezi nimiž jsou tyto odstupové vzdálenosti respektovány. Nepochybně totiž bude jiná situace, pokud 15 zjištěných příkladů nedodržení odstupových vzdáleností bude učiněno v lokalitě, kde se ani nevyskytují domy, u nichž by tyto vzdálenosti byly dodrženy a jiná za situace,

kdy uvedenému počtu bude na druhé straně korespondovat stejný, vyšší počet domů, u nichž byly odstupové vzdálenosti dodrženy. Ve věci vyplynulo, že poměr mezi domy s dodržanou odstupovou vzdáleností a domy, kde tyto vzdálenosti dodrženy nejsou, je asi 75 % ku 25 % ve prospěch domů s respektovanými vzdálenostmi. Žalovaný se touto okolností v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí vůbec nezabýval. (Díličí okolností shledal soud, zda jednotlivé zjištěné nedodržení odstupových vzdáleností je v tom kterém směru a vzdálenosti od předmětné umístěvané stavby „pravidlem“, či zda jde o jednotlivé díličí případy v rámci zástavby tyto vzdálenosti respektující, popř. zda jde o jednotlivé zjištěné případy v různých směrech od umístěvané nemovitosti bez jakékoli vzájemné vazby mezi sebou či nikoli. Jiná bude situace, pokud budou zjištěny např. 2 domy oproti řádově 20 domům v téže ulici na straně jedné a např. vyrovnaný poměr mezi oběma skupinami domů v ulici jiné, vzdálené přes 2 křižovatky a oddělené větší komunikací - zde ulicí Voděradskou. Obdobně bude třeba hodnotit situace, kdy bude zjištěna koncentrace domů nedodržujících odstupové vzdálenosti pouze v jednom směru od umístěvané stavby, a pak je třeba se zabývat tím, co je důvodem takového stavu).

Městský soud uzavřel s tím, že odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí je z těchto důvodů nedostatečné. S odkazem na obsah spisového materiálu, včetně doplnění, které bylo učiněno v soudním řízení (fotografie, schématické znázornění poloh rodinných domů), za situace, kdy žalobou napadené rozhodnutí závěr (byť nedostatečně odůvodněný) o charakteru území obsahuje, bylo lze právní názor o charakteru území z hlediska požadavku na dodržení odstupových vzdáleností učinit. Vyšel z toho, že aby bylo lze snížit odstupovou vzdálenost mezi rodinnými domy pod 7 metrů na minimální vzdálenost 4 metry, je třeba, aby se jednalo o zvlášť stísněné územní podmínky. Nelze dovodit, že by stav, kdy jsou minimální odstupové vzdálenosti dodrženy, lze označit na podmínky stísněné. Jestliže je snížení odstupových vzdáleností za této situace vázáno nikoli pouze na stísněné územní podmínky, ale na zvlášť stísněné územní podmínky, je tím vyjádřeno to, že musí jít o případy nikoli pouze odlišné, ale podstatnou měrou odlišné od stavu, kdy jsou odstupové vzdálenosti dodržovány. Soud poté dospěl k závěru, že se o zvlášť stísněné územní podmínky ve věci nejednalo.

Soud po věcné stránce zejména vyhodnotil, že stav, kdy minimální odstupové vzdálenosti nebyly dodrženy, je v poměru k počtu domů, u nichž tomu tak je asi třetinový (tedy poměr činí 25 % ku 75 %, jak též zúčastněná osoba v řízení uvedla) je velmi podstatná. Neméně podstatným shledal soud, kde bylo nedodržení odstupových vzdáleností zjištěno. Ze „schématického znázornění poloh rodinných domů“ vyplývá, že v ulici Vltavská, kde se nachází předmětná stavba, bylo nedodržení odstupové vzdálenosti zjištěno pouze v jednom případě, a to na opačném konci a na opačné straně ulice. U všech ostatních domů, nejen v této ulici, ale i v ulici Labské, s nimiž domy v ulici Vltavské, alespoň svými zahradami sousedí - minimální po spojovací ulici Orlickou - nebylo zjištěno nedodržení odstupových vzdáleností. V nejbližším okolí umístěvané stavby tak nebyl zjištěn žádný případ nedodržení minimálních odstupových vzdáleností. (Pokud jde o domy v ulici Želivské, kde 5 domů na straně jedné a 2 domy na straně druhé tyto vzdálenosti nedodrží, pak a/ jde o stavby, které od umístěvané stavby odděluje frekventovanější ulice Voděradská, b/ poměr mezi domy respektujícími odstupové vzdálenosti a těmi, které je nerespektují, je v této ulici přibližně vyrovnaný. Lze rovněž konstatovat, že domy v ulici Želivské jsou v blízkém okolí umístěvané stavby jediným případem, kdy bylo zjištěno nedodržení odstupových vzdáleností u více než 2 domů současně - s výjimkou půl kilometru vzdálené ulice Široké, kde jsou však jiné podmínky - bezprostřední blízkost větší komunikace.) Zejména však v prostoru mezi ulicemi Vltavská, Labská a Orlická, kde se předmětná stavba nachází, nebyl zjištěn ani jeden případ nedodržení minimálních odstupových vzdáleností. Městský soud v Praze proto dospěl k závěru, že o zvlášť stísněné územní podmínky se v dané věci nejednalo a nebyl proto důvod nevycházet při rozhodování o umístění stavby resp. ve sloučeném řízení z požadavku na dodržení minimálních odstupových vzdáleností, jak je stanovil § 8 vyhlášky

č. 127/1998 Sb. resp. stanoví § 25 vyhlášky č. 501/2005 Sb. S odkazem na shora uvedené důvody proto Městský soud v Praze podle ustanovení § 78 odst. 1 s. ř. s. žalobou napadené rozhodnutí, jakož i rozhodnutí prvostupňové zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Proti tomuto rozsudku městského soudu podala osoba zúčastněná na řízení (dále též „stěžovatel“) kasační stížnost. Důvody kasační stížnosti shledává stěžovatel v nesprávném posouzení právní otázky soudem (§ 103 odst. 1 písm. a/ s. ř. s.). Žalovaný podle stěžovatele velmi podrobně a pečlivě, v intencích předchozího rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 14. 9. 2006 zdůvodnil, že v dané lokalitě došlo vlivem provedené výstavby ke vzniku zvláště stísněných územních podmínek. Žalovaný náležitě, za použití posouzení odstupových vzdáleností mezi domy stávající zástavby v dané lokalitě, často menších, než jsou vzdálenosti předpokládané právní úpravou, vyložil neurčitý správní pojem a nepřekročil meze správního uvážení. Žalovaný vycházel z toho, že předmětný pozemek je určen k zastavění a že reálně provedení jiné stavby, tzn. stavby, která by dodržela odstupové vzdálenosti vyžadované v jiných než ve zvláště stísněných podmínkách, by nebylo možné. V závěru stěžovatel navrhl zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci zpět k dalšímu řízení.

Žalobci se k věci krátce vyjádřili po obsahové stránce v podstatě s tím, že se ztotožňují s rozhodnutím, i s odůvodněním soudu. V závěru navrhli, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl.

Žalovaný se na výzvu soudu nevyjádřil.

Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal, zda kasační stížnost splňuje zákonné náležitosti a shledal, že kasační stížnost podal účastník řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, dále jen „s. ř. s.“), byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a stěžovatel v ní uplatňuje přípustný důvod ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Z obsahu kasační stížnosti je zřejmé, v jakém rozsahu a z jakých důvodů stěžovatel jím označené rozhodnutí krajského soudu napadá (§ 106 odst. 1 s. ř. s.). Kasační stížnost je tedy přípustná a vykazuje zákonné minimum náležitostí nezbytných k tomu, aby mohla být věcně projednána.

Napadené soudní rozhodnutí Nejvyšší správní soud přezkoumal v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Po přezkoumání kasační stížnosti Nejvyšší správní soud shledal, že kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud nejprve zdůrazňuje, že řízení před správními soudy se řídí přísnou dispoziční zásadou. V řízení o kasační stížnosti je provedením této dispoziční zásady ustanovení § 106 odst. 1 s. ř. s., které ukládá stěžovateli povinnost označit rozsah napadení soudního rozhodnutí a uvést, z jakých důvodů (skutkových a právních) toto soudní rozhodnutí napadá a považuje výroky tohoto rozhodnutí za nezákonné, a dále ustanovení, že kasační soud je vázán rozsahem kasační stížnosti (§ 109 odst. 2 s. ř. s.) a důvody kasační stížnosti (§ 109 odst. 3 věta před středníkem s. ř. s.). Činnost kasačního soudu je ohraničena rámcem takto vymezeným (rozsah napadení soudního rozhodnutí a skutkové a právní důvody nezákonnosti tohoto rozhodnutí), a soud se musí omezit na zkoumání napadeného rozhodnutí jen v tomto směru, nejde-li ovšem o vadu, k níž musí hledět z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 věta za středníkem s. ř. s.). Proto musí být z kasační stížnosti poznatelné, v kterých částech

a po jakých stránkách má kasační soud napadené soudní rozhodnutí zkoumat, přičemž kasační soud není povinen, ale ani oprávněn sám vyhledávat možné nezákonnosti soudního rozhodnutí.

V daném případě stěžovatel uvedl ve velmi stručné a obsahově strohé kasační stížnosti pouze skutečnost, že odůvodnění žalovaného bylo dostatečné a výklad neurčitého právního pojmu nepřekročil meze správního uvážení, a dále že žalovaný vycházel z toho, že pozemek je určen k zastavění a že reálně provedení stavby, která by dodržela odstupové vzdálenosti vyžadované v jiných než ve zvlášť stísněných podmínkách, by nebylo možné. Je třeba předeslat, že Městský soud v Praze vyšel ve své úvaze z toho, že jádrem problému je v daném případě naplnění pojmu „zvlášť stísněné územní podmínky“ v konkrétních okolnostech případu. Nastolenou otázku pak vyhodnotil tak, že shledal odůvodnění rozhodnutí správního orgánu v této otázce nedostatečným (nedostatečnost shledal soud v tom, že není zřejmé, proč a jak zvolil stavební úřad právě takový výsek zástavby, který pro své zkoumání vymezil, a nezohlednil vzdálenost staveb od zkoumaného pozemku, ani nevyjádřil poměr mezi domy s dodržanou odstupovou vzdáleností a domy s nedodrženými odstupy); poté přistoupil k vyhodnocení zkoumané lokality s tím, že s odkazem na obsah spisového materiálu bylo možno právní názor o charakteru území učinit. Městský soud dospěl k závěru, že o zvlášť stísněné územní podmínky se v dané věci nejednalo a nebyl proto důvod nevycházet při umístění stavby z požadavku na dodržení minimálních odstupových vzdáleností. K tomuto závěru dospěl zejména z toho důvodu, že v přímém okolí stavby (zejm. obdélník Vltavská, Labská, Orlická) nebyl zjištěn ani jeden případ nedodržení minimálních odstupových vzdáleností, stavby s nedodrženými odstupy byly zjištěny pouze ve vzdálenějších lokalitách, zejména v ulici Želivská, která je však oddělena větší komunikací, a dále, i při případném zohlednění staveb s nedodrženými odstupy v těchto vzdálenějších lokalitách je poměr mezi domy s dodržanou odstupovou vzdáleností a domy, kde tyto vzdálenosti dodrženy nejsou, asi 75 % ku 25 % ve prospěch domů s respektovanými vzdálenostmi. Soud tedy vyšel z této logické posloupnosti: nejprve vyhodnotil odůvodnění žalovaného v rozhodné otázce jako sice vyjádřené („existující“), avšak vykazující značné nedostatky; vzhledem k tomu, že to však podklady ve spise umožňovaly, následně sám zkoumal, zda se v daném případě jednalo o zvlášť stísněné územní podmínky. Dospěl pak k závěru, že o zvlášť stísněné územní podmínky se v dané věci nejedná. K tomuto závěru došel na základě velmi podrobného a velmi pečlivého hodnocení lokality ve vztahu ke zkoumanému pojmu (v podrobnostech viz narativní část tohoto odůvodnění).

Je třeba uvést, že stěžovatel se ani nepokusil nastínit, na základě jakých úvah shledává odůvodnění žalovaného (oproti soudu) dostatečným a v čem městský soud chyboval, když toto odůvodnění - po velmi obsažném a srozumitelném vysvětlení nedostatků v uvážení žalovaného - vyhodnotil jako nedostatečné. Nutno konstatovat, že Nejvyšší správní soud shledává v odůvodnění žalovaného totožné nedostatky, jaké rozvedl městský soud: zejména není srozumitelná volba zkoumané lokality - není zřejmé, proč správní orgán zvolil právě tak rozsáhlé území, často předělené frekventovanou komunikací, zjevně s různými odchylkami urbánních charakteristik (některé zkoumané objekty se nacházejí ve vzdálenosti takřka půl kilometru od rozhodné nemovitosti a v různých typech místních specifik své lokality - např. jiná je zástavba při frekventované komunikaci ulice, jiná v soustředěné klidové zástavbě); když už správní orgán přistoupil ke zjišťování takovým způsobem, pak stejně Nejvyššímu správnímu soudu chybí vyhodnocení uvedeného rozsáhlého výčtu dat, tedy srovnání počtu staveb s dodrženými odstupy a s nedodrženými odstupy (v tomto směru se - pro pochopení potřebnosti takového srovnání a vyhodnocení - poznamenává, že např. v nesouhlasném vyjádření města Říčany, jakožto subjektu obeznámeného s poměry na svém území, založeném v soudním spise, se uvádí, že stavební úřad své závěry „... dovozuje z existence několika ojedinělých konkrétních případů - cca 12-ti - nedodržených odstupových vzdáleností, ... které nemohou ovlivnit charakter celého jinak značně

rozlehlého území, kde z více než 90 % existující objekty odstupové vzdálenosti dodržují.“); Nejvyššímu správnímu soudu tedy chybí vyhodnocení výčtu dat a srovnání počtu staveb s dodrženy a nedodrženy odstupy, a to zvláště se zaměřením na nejbližší okolí stavby, a závěrečné vyhodnocení pojmu „zvláště stísněné územní podmínky“ ve vztahu ke konkrétním podmínkám případu. Správní orgán po obsáhlém výčtu staveb s nedodrženy odstupy z okolí stavby totiž neuzavřel s potřebnou úvahou vyhodnocující tento výčet staveb a osvětlující přínos, výsledky a závěry zjištěných údajů pro vyhodnocení pojmu „zvláště stísněné územní podmínky“ za zjištěných konkrétních okolností.

Dále stěžovatel uvádí, že „žalovaný vycházel z toho, že pozemek je určen k zastavění a že reálně provedení stavby, která by dodržela odstupové vzdálenosti vyžadované v jiných než ve zvláště stísněných podmínkách, by nebylo možné“. Tímto tvrzením však prakticky nereaguje na podstatu věci, jak ji vyhodnotil městský soud. Soud vyhodnotil jako klíčovou otázku dodržení podmínek § 8 odst. 2 vyhlášky č. 137/1998 Sb., o obecných požadavcích na výstavbu - v daném případě tedy konkrétně, zda se jedná o území se zvláště stísněnými územními podmínkami, ve kterém lze snížit stanovené odstupové vzdálenosti mezi stavbami. Fakt (tvrzený v kasační stížnosti), že žalovaný případně vycházel z toho, že pozemek je určen k zastavění a že provedení stavby s dodrženy odstupů v jiných než ve „zvláště stísněných podmínkách“ není možné, nijak nereaguje na tvrzení a výchozí úvahu soudu, že se nejedná o „zvláště stísněné podmínky“, a tím ani na tvrzení soudu o porušení § 8 odst. 2 vyhlášky č. 137/1998 Sb., o obecných požadavcích na výstavbu, nevyjadřuje se k řešené definici a výkladu pojmu „zvláště stísněné územní podmínky“, a zejména se nijak nevyjadřuje k vyhodnocení tohoto pojmu v konkrétních podmínkách daného případu. Stěžovatel soudu ani nenabídl případně jiné možné věcné hodnocení nastolené otázky (např. zda se stísněnost podmínek posuzuje ve vztahu k širší lokalitě, tj. charakteru zástavby, anebo ve vztahu kužší lokalitě, tj. k pozemku, a jeho bezprostřednímu okolí, kdy stísněné podmínky jsou vyvolány nevhodností tvaru a situováním pozemku v lokalitě). Jestliže je řízení o kasační stížnosti před kasačním soudem ovládáno zásadou dispoziční, jak bylo podrobně osvětleno výše, pak soud není - jak dovodila již dřívější judikatura - „povolán k tomu, aby přezkoumával napadené rozhodnutí v celém rozsahu a aby je případně rušil z důvodů, které by se jemu samotnému jevíly jako přeléhavé, pokud žalobce sám v relevantním směru nic nenamítal a závěry napadeného rozhodnutí srozumitelným, konkrétním a jasným způsobem nezpochybnil. Soud není ani oprávněn překračovat rámec uplatněných námitek, tím spíše, že v daném případě jsou zasazeny privátní zájmy třetího subjektu a jakýkoli krok soudu z kasačních námitek extenzivním směrem by se záporným způsobem promítl zase do právní sféry subjektu s opačnými právními zájmy.“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 12. 2009, č. j. 6 A 72/2001 - 75).

Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud je vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti a vzhledem k tomu, že v daném případě stěžovatel nevznesl námítky, které by byly způsobilé zpochybnit napadené rozhodnutí, jak bylo rozvedeno výše, kasační stížnost proti usnesení městského soudu byla Nejvyšším správním soudem zamítnuta jako nedůvodná ve smyslu § 110 odst. 1 s. ř. s.

Pokud jde o výroky, kterými bylo rozhodnuto o nákladech řízení mezi stěžovatelem, žalobcem a žalovaným (výroky II. a III.), zde Nejvyšší správní soud vycházel z premisy, že v dané věci účastníkem kasačního řízení nejsou pouze žalobci a žalovaný, kteří jimi jsou vždy (srov. § 105 odst. 1 s. ř. s.), ale i stěžovatel. Ze zákona lze tento závěr dovodit ze vztahu ustanovení § 102, věty první s. ř. s., dle kterého je kasační stížnost *opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví, jímž se účastník řízení, z něhož toto rozhodnutí vzešlo, nebo osoba zúčastněná na řízení (stěžovatel) domáhá zrušení soudního rozhodnutí a již zmiňovaného § 105 odst. 1 s. ř. s., podle něhož účastníky řízení o kasační stížnosti jsou stěžovatel a všichni, kdo byli účastníky původního řízení.* Jde ostatně o logický a jediný možný důsledek zákonem přiznané aktivní legitimace osoby zúčastněné na řízení a obecného oprávnění stěžovatele

disponovat jeho předmětem. Z tohoto důvodu proto bylo nutno i v případě stěžovatele rozhodnout o nákladech řízení o kasační stížnosti na obecném principu procesní úspěšnosti, ve smyslu ustanovení § 60 odst. 1, věty první s. ř. s., ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s., dle kterého *nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.*

Stěžovatel v řízení před Nejvyšším správním soudem úspěšný nebyl (jeho kasační stížnost byla zamítnuta), a proto mu právo na náhradu nákladů řízení nenáleží. Vzhledem k tomu, že se dožadoval zrušení rozsudku městského soudu, kterým bylo vyhověno žalobcům a) a b) a k jejich žalobě bylo předcházející správní rozhodnutí (vydané žalovaným) zrušeno, nelze dospět k jinému závěru, než že v řízení o kasační stížnosti stojí stěžovatel na straně žalovaného, proti žalobcům. Rozdílný zájem na výsledku tohoto řízení je ostatně v řízení patrný. Jinými slovy: řízení o kasační stížnosti je řízením kontradiktorním a žádný z účastníků tak logicky nemůže být „procesně indiferentní“. Posuzováno z tohoto pohledu byli tedy žalobci a) a b) v daném řízení procesně úspěšní a lze jim proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti přiznat. Naopak žalovaný, který v řízení před městským soudem neuspěl, musí být logicky vnímán na procesní straně stěžovatele, a i z tohoto hlediska úspěšným nebyl (ač v řízení před zdejším soudem setrval v pasivitě, a právo na náhradu nákladů tohoto řízení mu i z toho titulu nenáleží).

Výše nákladů řízení přiznaných žalobcům a) a b) je představována odměnou zástupce žalobců, který podal ve vyjádření ke kasační stížnosti vyúčtování za poskytnuté úkony právních služeb. V tomto vyúčtování požadoval odměnu za 2 úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení dvou osob, sepis vyjádření ke kasační stížnosti) v celkové částce 9424,80 Kč (při uplatňované částce 2100 Kč za jeden úkon právní služby a režijním paušálu po 300 Kč a s připočtením DPH). Nejvyšší správní soud postupoval při posouzení nároků advokáta podle § 7 a § 9 odst. 3 písm. f) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“). V souladu s ustanovením § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu náleží advokátovi nepochybně přiznání nákladů za písemné podání soudu ve věci - vyjádření kasační stížnosti. Pokud se týká převzetí a přípravy zastoupení (§ 11 odst. 1 písm. a/ též vyhlášky), soud vzal především zřetel na to, že se jedná o zastoupení advokátem, který žalobce zastupoval již v řízení před soudem prvního stupně. Soud tedy tento úkon neuznal. Výše nákladů řízení přiznaných žalobcům a) a b) je tedy představována odměnou zástupce žalobců za jeden úkon právní služby (vyjádření ke kasační stížnosti) při společném zastupování dvou účastníků, tedy částkou 2 x 2100 Kč (§ 7, § 9 odst. 3 písm. f/ a § 11 odst. 1 písm. d/ advokátního tarifu), snížené o 20 %, ve smyslu ustanovení § 12 odst. 4 citované vyhlášky. Dále bylo přičteno přiznání náhrady hotových výdajů advokáta v částce 2 x 300 Kč (§ 13 odst. 3 též vyhlášky) a částka DPH (kterého je ustanovený advokát plátcem), celkem tedy 4752 Kč.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. června 2010

JUDr. Bohuslav Hnízdil
předseda senátu